

403 (31)

1-6*

403

8/12

Press & moment of Matlala's people

Diaparo le dikxabiso no 10

indexed

A.J. Mahloana

Pp. 1-6

403

3p (43)

25 JAN 1940

almost same as no 234

Banna ba kxale ba be ba apara ditsiba. Basadi ba ²⁴ apara mesese Bana ba ba nyenyane ba be ^{ba} Sepela tala bangwe ba apara mapeka. Setsiba se dirwa ka mokxopha, wa phudufudo, wa phuti, le xe e le wa pudu. Ditsiba tša xo-kxwahla e ^{bo} le tša phudufudo le tša phuti. Setsiba se a sexwa ke basexi, xa ba lefe selo xe ba sexa setsiba, xe e se setsiba sa bakxwari sa kwana saxo ya bokxwele sa phuti phuti e tlošwa boya. Sa phuti se aparwa ke ya dinakeng le xe ba ya kašeng. Mosese o sexwa ke basexi ba bakolo ona le dikwala le ona. Mosese ke bophelo bya tšatši le lenga e le le lenywe. Ke ba dikošena ba tšea o mofa ba Haxela o motata ~~na~~ mosese. Lexabe le dirwa ke ba mathari le bakxekata ba dikwala. Lexabe le dirwa ka di thoto, le lenga le xabe bare ke la mantšapelo le dirwa ka dipeta xoba mehlaha. Nonnyana o apara lexabe, mosadi o apara theto, mokedolo o apara seteša. Mošimane o apara setsiba sa moswê, lesosana le apara tsiba sa putšane, monna xoba monna mokolo o apara tsiba sa phuti xoba sa phudufudu. Setsiba sa ^{kwana} ~~kwana~~ se aparwa ke moxwe. Banna ba be be diwa Flopô ba apere setsiba se tlotše ka letsoku. Dikxoši di apara letata la dikwe xe a le kxorong aseka melato xoba o le mohlaba a monnyana!

~~403~~Diaparo, dikxabišo No. 10

K34/12

2

Dingaka di apara kefa ya diphoofolo, ya diphu-
 kbye, merabana ya dihlare ke merabana ya
 bo-matsea-letsela. (Matsea-letsela = khwethiane). Bahwana
 ba apara mokxopha ba o hlonda, ba apara sehlong
 no hloxong ba ~~lakxokela~~ ka ^{lesika} ~~letsika~~. (sehlong
 mokxopana wa hlong). Bahwana ba tšwela ba
 bonwa, batho ba bea melora ba itaka mo
 dihlaxeng ba kxona ba bona bahwana.
 Ba mo Hotsa ka mešidi mmele o kamoka
 xwa šala mahlo are tai-tai fela, o beotsu
 hloko e phalotšwe. Ba labani ba itaka ka ditata
 bangwe ba itaka lehlakore kamoka bangwe
 ba itaka seatlako letsoho la ntsoxošo.
 Menyanyana apara dikobo tsa dipudi tša
 xo kwatšwa, e kwalwa ke dikxwari.
 Ngwetši e apara mpsese ya bane e forilwe ke
 letsoku. Ba bini ba apara letlalo la chweni
 xoba la kxabo. Meruka e mengwe xoba dipheta
 di bitšwa metsike di aparwa ke bana ba
 dikxoši. Dipheta tše ba bare di thomexile xa
 Mošwšwe. Mefiri ke ya Moletši, e be ngenwa
 ke monna yo mongwe wa Moletši. E aparwa melaleng
 le matsoxong. E hlatšwa ka melora. Mefiri
 e dirwa ka thšipi, e ya ngenwa ya kobelwa mo
 seatleng le mo melaleng. Se bitšwa sekhono. Monn
 wa Moletši ke xana ke xena madiri wa sekhono.

403

3

III Diaparo le dikxabišo No. 10 K34/12

Baxale ba apara mongena xoba mphiri.
 Mphiri ke thšipi ya xo dirwa ke batho
 ka koporo. Ye aparwa mo molaleng ba
 e kobela ditoto fa molaleng. Mphiri le sekhošo
 xa di swane. Mphiri o aparwa ke
 banna fela ba xo bolaya batho kwa ntweng
 Mphiri o aparwa ka mabaka kamoka
 xa xo yo a ka apalang mphiri xa e se
 yo a bolaleng motho. Hetsatsing la monyanya
 wa kitinki, baxale ba thsela meratho.
 Lefšexa kxale xe le ka thsela meratho.
 le be le bolawa. Batho ba baso re dirwa
 tlopo xoba mokamo xoba leetse. Tlopo ba
 beela hlopo ba e xonya fa xare, ba e
 thsela mesidi o monthso. ^{Mokamo} ~~leetse~~ moxongwe
 o bitšwa tlopo. Leetse ke thetebudi, le
 thselwa letsoku, ka xare ke meriri ye e loxilwa
 -g. Banna ba bedwa tlopo xe ba boya
 xo rupa fela. Ba be etloše ka letsoku
 Tlopo e dirwa ke dikxarebe. Basadi ba
 dirwa mokamo. Maswao a banna le basadi,
 xo bannyana le masoxana ba phula ditsebe
 xe ba seno phula ba ^{lokela} ditthatana xo katološa
 le thsoba, ba lokela mahlokwa, ka moxoxo
 ba lokela marapyana a maswaanyana.

403 Siaparo, Dikxabišo NO. 10 K34/12

Basadi ba dira dithšumo, ba thala mothalo mo phatleng, le modithlaxeng. Ba dira ka thšwaana, ba hlaba hlaba mo nkong ba thšeb mošidi xela mošidi madi a tšwang mo nkong. Thšumu ke mothaladi o ba o dirang fa nkong. Basadi ba apara ditilwane mo dinōkeng. Ditilwane di dirwa ka diphepa ba di lokela mo lesikeng. Mothlathla ke ona pelo ya ditilwane. Ba o photha ba o tatatša ka diphepa. Ditilwane di aparwa ke di ithati tša basadi, le xona basadi ba tsebya ka ditilwane bošexo. Ditilwane di aparwa ke basadi fela. Bathonga bona ba seba tsebe ka thipa ba e e beeletša mo thate. Ditedu ba be ba beela ka mphaka wa boxale. Mphaka o swanetše xore o be boxale kudu. Mphaka xona thipa xa ba seba seti ka ona, xa e se xo beela fela. Baxolo xolo ba boletša masoxana, ba rip ntlha ya pōpō, ba sitana le bona ba ripa ntlha ya pōpō. Ke lona le thswaya la thupō. Basadi ba dira thlako ya phala mo seropeng. Thlako, ba laxaya ka mphaka dintho tšō pedi, ba di pheketša ka thōla, ya eba mabadi a mabedi a di-ohokxē ohokxē. E dirwa ke basadi fela.

403

5

Diaparo, Dikxabiso No 10.

K34/12

Mmefo o Hotšwa ka letsoku xe ba boya
 xo rupa, tšatši la manyana. Mabaka
 kamoka ba Hloa ka manya. Monya
 ke makhura a kxomo a thitwang a
 tšwa maswaneng. Babangwe ba tšwa
 manyana - tsokwana, ba Hloa ka
 manyana tsokwana marixa xore ba
 seke ba a tšena ke phofo. Xo Hloa
 basadi fela, banna ka ba Hloa ka
 makhura xa e seke ba satšo boya
 xo rupa le ditšwa bothukho xoba
 thaloxa. Mo ditšweng ba apara marapyanas
 Mo matšweng ba apara mekotopo, ^{barre ka} molaleng,
 codimo ba bea matabetša xoba mathlaka
 -thlaku. Mathlaka thlaku e ka no ba
 naseka a se swai a xo swara thlaku
 a tsirimetša la thlaku. Thlaku ke mo
 lenoto e bang le xolo. Diatleng ba bea
 ditilwane, molaleng. Ditilwane tša
 diatla di bewa mo dikxokxoilaneeng.
 Dikxokxoilane ke mo xo thlakanang
 matsoxo. Molaleng ba apara sexotwane
 sa xo phothwa, ba di tšentšhe mo
 molaleng, di le tharo xoba di lenne a
 nama tšwanetwa.

403

6

VI Diaparo le Dikxabišo No. 10 K34/12

Batho ba bangwe ba dira ditebalebi
mo mahlong. Ditebalebi di dirwa mo dihlaxeng.
Ke mabedi a mabedi, a mabedi ka thlathlath
-eng le lengwe le lengwe. Ba ba^{sa} di dire
ba di bitša ditsefa tša mahlō.

Ditebalebi, ke tša ba Mdetši le tša
ba xa Matlala. Matebele xa ba di dira
le Batlokwa. Batlokwa ba dira
mabethela. *Ends*

Leina la Mokekolo: Mrs. M. Mahloana
Mohatla - Ledingoana.

From A. J. Mahloane
P. O. Zandfontein,
Matlala Cent. School,
Via Pietersburg.

end s 403